Tedbir Nafakasında Vekâlet Ücreti

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Yargıtay Hukuk Genel Kurulu	13.05.2026	Bozma

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2025/402	2026/328	TMK 197, HMK 323, HMK 326, Av. K. 164, AAÜT 9/2

ÖZET

Annenin kendisi ve on beş yaşındaki çocuğu için açtığı tedbir nafakası davasında çocuk yönünden talep reddedildi. BAM davalı lehine vekâlet ücretine hükmetti. HGK, AAÜT 9/2 gereği nafakada reddedilen kısım için ücret verilemeyeceğini, annenin yasal temsilci olduğunu belirterek bozdu.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/tedbir-nafakasi-reddedilen-kisim-vekalet-ucreti-hgk-2026-328/ →

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

Hukuk Genel Kurulu 2025/402 E. , 2026/328 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ : İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 10. Hukuk Dairesi

SAYISI : 2024/804 E., 2024/1069 K.

ÖZEL DAİRE KARARI : Yargıtay 2. Hukuk Dairesinin 29.02.2024 tarihli ve

2024/755 Esas, 2024/1402 Karar sayılı BOZMA kararı

Taraflar arasında görülen tedbir nafakası davasından dolayı yapılan yargılama sonunda İlk Derece Mahkemesince davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

Kararın taraflarca istinaf edilmesi üzerine Bölge Adliye Mahkemesince davacının istinaf başvurusunun esastan reddine, davalı vekilinin istinaf başvurusunun kısmen kabulü ile İlk Derece Mahkemesi kararı kaldırılarak vekâlet ücreti bakımından yeniden hüküm kurulmuştur.

Bölge Adliye Mahkemesi kararının taraflarca temyiz edilmesi üzerine Yargıtay 2. Hukuk Dairesince yapılan inceleme sonunda bozulmuş, Bölge Adliye Mahkemesi tarafından Özel Daire bozma kararına karşı direnilmiştir.

Direnme kararı davacı tarafından tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan gündem ve dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı dava dilekçesinde; davalı ile 16.11.1996 tarihinde evlendiğini, bu evlilikten ortak iki çocuklarının dünyaya geldiğini, davalının 09.12.2016 tarihinde açmış olduğu boşanma davasının 19.12.2017 tarihinde reddedildiğini, hükmün 11.12.2019 tarihinde kesinleştiğini, ret ile sonuçlanan boşanma davasından sonra ortak hayatın yeniden kurulamadığını ileri sürerek ortak çocuk ve kendi yararına ayrı ayrı 20.000,00 TL tedbir nafakası ödenmesine karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde; tüm iddiaları inkârla zaman içinde yaşanan sorunlar nedeniyle evliliğin çekilmez hâle geldiğini, tarafların beş yıldır ayrı yaşadıklarını, ortak çocuk ...'nın müvekkili ile birlikte yaşadığı gibi davacının da müvekkiline ait konutta oturduğunu ve tüm masraflarının davalı eşi tarafından karşılandığını, talep edilen nafakanın fahiş olduğunu ve müvekkili tarafından ödenmesinin mümkün olmadığını ileri sürerek davanın reddini savunmuştur.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin 22.04.2021 tarihli ve 2020/74 Esas, 2021/671 Karar sayılı kararı ile; tarafların 16.11.1996 tarihinde evlendikleri, ortak iki çocuklarının bulunduğu, davalının uzun süre önce evi terk ederek başka bir kadınla yaşamaya başladığı, davacının ayrı yaşamakta haklı olduğu, ortak çocuğun babası ile yaşadığı, tarafların ekonomik ve sosyal durum araştırma sonuçlarına göre davacı kadının çalışmadığı, adına kayıtlı mal varlığının bulunmadığı, davalı eşi adına kayıtlı evde oturduğu ve kira ödemediği, buna karşılık erkeğin adına kayıtlı araç ve taşınmaz bulunduğu, dinlenen tanık beyanları uyarınca ekonomik durumunun iyi olduğu hâlde bunu gizlediği gerekçesiyle davanın kısmen kabulü ile kadın yararına 2.000,00 TL tedbir nafakası ödenmesine, ortak çocuk yararına talep edilen tedbir nafaka talebinin reddine karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

A. İstinaf Yoluna Başvuranlar

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde taraflarca istinaf başvurusunda bulunulmuştur.

B. Gerekçe ve Sonuç

Bölge Adliye Mahkemesinin 12.04.2023 tarihli ve 2021/1040 Esas, 2023/456 Karar sayılı kararı ile; davacının açmış olduğu dava ile kendisi ve çocuk yararına nafaka talebinde bulunduğu ancak aralarında mecburi dava arkadaşlığının olmadığı, dolayısıyla ortak çocuk yararına talep edilen tedbir nafakasının reddine karar verilmiş olduğu gözetildiğinde kendisini vekil ile temsil ettiren davalı yararına vekâlet ücretine hükmedilmesi gerektiği gerekçesiyle davalının reddedilen dava

yönünden vekâlet ücretine yönelik istinaf talebinin kabulü ile davalı yararına 25.250,00 TL vekâlet ücreti ödenmesine, davacı tarafın istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

V. BOZMA VE BOZMADAN SONRAKİ YARGILAMA SÜRECİ

A. Bozma Kararı

1. Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde taraflarca temyiz isteminde bulunulmuştur.

2. Yargıtay 2. Hukuk Dairesinin ilâm başlığında tarih ve sayısı belirtilen kararı ile "...Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinin 9 uncu maddesinin ikinci fıkrası uyarınca nafaka davalarında reddedilen miktar üzerinden karşı taraf lehine vekâlet ücreti verilemez. Bölge Adliye Mahkemesince, kadının bağımsız tedbir nafakası davasının kısmen kabulüne karar verildiği halde, davalı yararına vekâlet ücreti takdir edilmesi doğru olmamış, hükmün bu nedenle bozulması gerekmiştir..."

gerekçesiyle karar bozulmuştur.

B. Bölge Adliye Mahkemesince Verilen Direnme Kararı

Bölge Adliye Mahkemesinin ilâm başlığında tarih ve sayısı belirtilen kararı ile önceki kararda yer alan gerekçe tekrar edilmek üzere direnme kararı verilmiştir.

VI. TEMYİZ

A. Temyiz Yoluna Başvuranlar

Direnme kararına karşı süresi içinde davacı tarafından temyiz isteminde bulunulmuştur.

B. Temyiz Sebepleri

Davacı temyiz dilekçesinde; davalı yararına vekâlet ücretine hükmedilmesinin hatalı olduğunu belirterek direnme kararının bozulmasını talep etmiştir.

C. Uyuşmazlık

Direnme yoluyla Hukuk Genel Kurulu önüne gelen uyuşmazlık; birlikte yaşamaya ara verilmesine dayalı açılan tedbir nafakası istemli eldeki davada; Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinin 9/2. maddesi dikkate alındığında reddedilen kısım yönünden davalı yararına avukatlık ücretine hükmedilip edilemeyeceği noktasında toplanmaktadır.

D. Gerekçe

1. İlgili Hukuk

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (HMK) 3 23... . maddesi.

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 1 64... . maddeleri.

Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi Genel Hükümler (AAÜT) 9. maddesi.

2. Değerlendirme

1. Uyuşmazlığın çözümü bakımından “yargılama giderleri” ve “vekâlet ücreti” kavramlarının açıklanmasında yarar görülmektedir.

2. Doktrinde en genel tabirle; bir davanın açılmasından sonuçlanmasına kadar ödenen paraların tümüne yargılama giderleri denilmektedir. Yargılama giderlerinin kapsamı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 323. maddesi ile; “...(1) Yargılama giderleri şunlardır:

a) Başvurma, karar ve ilam harçları.

b) Dava nedeniyle yapılan tebliğ ve posta giderleri.

c) Dosya ve sair evrak giderleri.

ç)Geçici hukuki koruma tedbirleri ve protesto, ihbar, ihtarname ve vekâletname düzenlenmesine ilişkin giderler.

d) Keşif giderleri.

e) Tanık ile bilirkişiye ödenen ücret ve giderler.

f) Resmî dairelerden alınan belgeler için ödenen harç, vergi, ücret ve sair giderler.

g)Vekil ile takip edilmeyen davalarda tarafların hazır bulundukları günlere ait gündelik, seyahat ve konaklama giderlerine karşılık hâkimin takdir edeceği miktar; vekili bulunduğu hâlde mahkemece bizzat dinlenmek, isticvap olunmak veya yemin etmek üzere çağrılan taraf için takdir edilecek gündelik, yol ve konaklama giderleri.

ğ) Vekille takip edilen davalarda kanun gereğince takdir olunacak vekâlet ücreti.

h) Yargılama sırasında yapılan diğer giderler,...” şeklinde düzenlenmiştir.

3. Görüldüğü üzere, HMK'nın yukarıya alınan maddesi ile yargılama giderleri tek tek sayılmış olup; yargılama giderlerinin kural olarak, davada haksız çıkan yani aleyhine hüküm verilen taraftan alınmasına karar verileceği belirtilmiştir (HMK md. 326/1). Yargılama giderlerinden sorumluluğun temeli, dava açmakta veya savunma yapmakta kusurlu olmak değil, dava sonunda haksız çıkmaktır.

4. Hukuk Muhakemeleri Kanunu’nun 323/1-ğ maddesi uyarınca, vekâlet ücreti de bir yargılama gideridir. Yeri gelmişken hemen belirtmek gerekir ki; burada bahsedilen vekâlet ücreti; davada haklı çıkan tarafın davasını vekille takip etmesi durumunda, diğer yargılama giderleri dışında, yararına hükmedilmesi gereken ve hukuki yardımın tamamlandığı veya dava sonunda hüküm verildiği tarihte yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre hesaplanması gereken vekâlet ücretine ilişkindir. Bu hususlar; Avukatlık Kanunu’nun 164. maddesinde avukatlık ücretinin avukatın hukuki yardımının karşılığı olan meblâğı ifade ettiği ve 168. maddesinin son bendinde avukatlık ücretinin hesaplanmasında hüküm verildiği tarihte yürürlükte bulunan tarifenin esas alınacağını düzenleyen maddelerden anlaşılmaktadır. Diğer bir ifadeyle; mahkemelerde, tüm hukuki yardımlarda, taraflar arasındaki uyuşmazlığı sonlandıran her türlü merci kararlarında ve ayrıca kanun gereği mahkemelerce karşı tarafa yükletilmesi gereken avukatlık ücretinin tayin ve

takdirinde, 19.03.1969 tarihli Avukatlık Kanunu ve bu Tarife hükümleri uygulanır (AÜTT Genel Hükümler md. 1/1).

5. Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi Genel Hükümlerinin "Nafaka, kira tespiti ve tahliye davalarında ücret" başlıklı 9. maddesinin 2. fıkrası "Nafaka davalarında reddedilen kısım için avukatlık ücretine hükmedilemez" hükmünü taşımaktadır. Bilindiği üzere nafaka; aile hukukundan doğan, ekonomik olarak güçsüz durumda olan eşi veya çocukları korumayı ve sosyal adaleti sağlamayı amaçlayan, kamu yararı gözeten hukuki bir kurumdur. Nafaka davalarında kısmen veya tamamen ret kararı verilmesi durumunda, karşı vekâlet ücretine hükmedilmemesinin temel nedeni, nafaka alacağının kişinin barınma ve geçinme gibi temel yaşam ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik bir sosyal hak olarak kabul edilmesinden kaynaklanmaktadır. Bu durum, nafaka talep eden kişilerin hak arama hürriyetini kısıtlamamak amacıyla özel olarak düzenlenmiş olup AAÜT 9/2. maddesi uyarınca nafaka davalarında reddedilen kısım yönünden davalı yararına avukatlık ücreti ödenmesine karar verilmez.

6. Somut olayda; davacı anne ile davalı babanın 16.11.1996 tarihinde evlendikleri, bu evlilikten dava tarihinde ergin olan ... ile 08.02.2005 doğumlu küçük ... ...'un dünyaya geldiği, açılan boşanma davasının reddi üzerine taraflar arasında ortak yaşamın yeniden kurulamadığı, eldeki davanın 10.01.2020 tarihinde anne tarafından açıldığı ve TMK'nın 197. maddesi uyarınca davalı babanın kendisine ve ergin olmayan ortak çocuğa tedbir nafakası ödemesine karar verilmesini talep ettiği anlaşılmıştır. İlk Derece Mahkemesince anne yönünden davanın kabulüne, küçük çocuğun davalı baba yanında yaşıyor olması nedeniyle talebin reddine karar verilmiştir. Bölge Adliye Mahkemesince yapılan yargılamada; davacılar arasında mecburi dava arkadaşlığı bulunmadığı gerekçesiyle anne tarafından çocuk yararına açılan ve reddine karar verilen talep bakımından AAÜT 9/2. maddesinin uygulanamayacağına karar verilmiş ve davalı yararına vekâlet ücretine hükmedilmiştir.

7. Belirtmek gerekir ki anne tarafından çocuk adına açılan davalar, çocuğun yasal haklarını korumayı amaçlayan "temsil" ilişkisine dayanır. Yasal temsil diğer bir ifadeyle kanuni temsil; bir kişinin hukuki işlemlerde kendi iradesiyle değil, doğrudan kanunlardan doğan bir yetkiyle başka bir kişi veya kurum adına hareket etmesi ve onu bağlayıcı işlemler yapması olarak ifade edilir. Henüz reşit olmayan on sekiz yaşından küçük çocukların yasal temsilcileri, velâyet hakkına sahip anne ve babalarıdır.

8. Yapılan açıklamalar ışığında eldeki dava değerlendirildiğinde; TMK'nın 197. maddesine dayalı bağımsız tedbir nafakası davasının 10.01.2020 tarihinde açıldığı ve bu tarihte ortak çocuk ...'nın henüz on beş yaşında olduğu gözetildiğinde davacı annenin çocuk adına açmış olduğu davada yasal temsilci sıfatıyla hareket ettiği tartışmasız olup yukarıda açıkça vurgulandığı üzere AAÜT 9/2. maddesi uyarınca nafaka davalarında reddedilen kısım için avukatlık ücretine hükmedilemez. Böyle olunca Bölge Adliye Mahkemesince yapılan yargılamada, davacı annenin çocuğun yasal temsilcisi sıfatıyla hareket ettiği gözetilmeksizin, davalının istinaf talebi kabul edilerek yararına vekâlet ücreti ödenmesine karar verilmesi hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

9. O hâlde, Hukuk Genel Kurulunca da benimsenen Özel Daire bozma kararına uyulması gerekirken önceki kararda direnilmesi usul ve yasaya aykırıdır.

10. Bu nedenle direnme kararı bozulmalıdır.

V. KARAR

Açıklanan sebeple;

Davacının temyiz itirazlarının kabulü ile direnme kararının Özel Daire bozma kararında açıklanan gerekçe ve nedenlerden dolayı 6100 sayılı Kanun'un 371. maddesi gereğince BOZULMASINA,

Dosyanın 6100 sayılı Kanun'un 373. maddesinin 2. fıkrası uyarınca kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

13.05.2026 tarihinde oy birliğiyle kesin olarak karar verildi.